

04-02-006

Gratisbilag til Tidens Teens lørdagsnummer

Lördags = = avisen

ALBYL
TABLETTER,
som absolutt ikke gir kardialgi og
halsbrende, bør man ta når man kan
risikere forkjølelse, influensa m.m.
Mot hodepine, tannpine, feber, gikt
og reumatisme o.s.v. kan man ikke
få noen bedre tablett enn Albyl. —
A/S VIATICUM — OSLO

Lørdag 17. november 1934

4. årgang. — Nr. 46

RELIGION OG INDIVIDUALITET

Av
RONALD FANGEN

Enkelte av de ting som skrives mot Oxfordgruppenes arbeid er det fort gjort å svare på. Det heter stadig at det er en overklassebevegelse. Uttrykket er upresist. Skal det bare opfattes slik at det er en bevegelse som driver kristen misjon hovedsakelig i „overklassen”, da er det forsåvidt riktig som Oxfordgruppen resolutt har tatt fatt på å forkynne det urkristelige evangelium nettop i de befolkningslag som annen kristen misjonsvirksomhet praktisk talt hadde opgitt å få kontakt med. Det er vanskelig å forstå hva man har å utsette på det. De som til stadighet har skjeldt overklassen ut har vel ikke så meget imot at den blir „forvandlet” etter bjergprekenens idealer?

Dersom Oxfordgruppene hadde laget istand en ubestemt og uforpliktende idealisme som kunde sette litt spiss på nydelsestrette rikfolks tilværelse, så vilde protest og bitter forhånelse både ha vært riktig og påkrevet. Men nu kommer den

da erfares det hvad frihet er. „Da frihet kaltes vi, brødre”.

Det kristne samfunns idé kan derfor aldri være uniformering og tvang. Den kristne psykologi vet at det dypeste og inderligste i et menneskes individualitet overhodet ikke kan uttrykkes for andre, det er bare kjent av den allvidende. Det kristne fellesskap karakteriseres best av Grundtvigs ord: „Mangfoldig, dog ens i grunnen”. Mangfoldig fordi det består av individualiteter. Ens fordi det peker mot Gud og holdes sammen av hans love for vital utfoldelse.

Når Oxfordgruppen taler om Guds diktatur så taler det om muligheten for hvert menneske til å bli kvitt alt som hindrer dets vitalitet, alle bånd, alle kriser og kamper, all negativitet. Den taler ikke om uniformering, hverken av liv eller tanke, fordi en slik uniformering strider mot skaperens idé og verk. Den kristne tanke har

get imot at den blir „forvandlet“ etter bjergprekenens idealer?

Dersom Oxfordgruppene hadde laget istand en ubestemt og uförpliktende idealisme som kunde sette litt spiss på nydelsestrette rikfolks tilværelse, så vilde protest og bitter forhånelse både ha vært riktig og påkrevet. Men nu kommer den med fire absolutte krav. Den kommer med Kristi eget krav: vær fullkomne, likesom Eders himmelske far er fullkommen. Det vil si: gi dig inn under Guds ledelse i absolutt lydighet. Og begynn med dig selv, hvis du vil gjøre verden bedre. Dette kravet er presis det samme enten det forkynnes i Londons arbeiderstrøk, for studenter og intellektuelle eller for denne verdens mektige.

Man sier at når mennesker har bøiet sig for disse absolutte krav og gitt sig over til Guds ledelse, da sløves deres sosiale samvittighet. De får nemlig fred. Og av fred blir man selvtilfreds og dvask.

Akk, jeg tror ikke faren for det er stor. Den fred kristendommen gir et menneske er det stikk motsatte av døsighet. Den som vil ta op de kristne krav skal få sin fulle hyre. Det er et liv Kristus har gitt instruksjon om så presist som det er mulig: „Våk og bed“. Det er et liv i kamp. Dets fred består i at kampen skaper sammenheng i sinnet, har bestemt hensikt og ledes av livets herre.

Nu hevder kristendommen at all sosial nød og urettferdighet er resultatet av synd. Var synden overvunnet, var de stengslene revet ned som skiller individet fra Gud og fra medmennesker, da vilde det ikke finnes sosiale problemer. Da eksisterte det kristne fellesskap. I fullstendig overensstemmelse med det kristne grunnsyn hevder Oxfordbevegelsen at en bedring i de sosiale

forhold bare kan skapes effektivt på én måte: ved å utrydde synd, ved å forvandle mennesker, ved å gjøre kristendommens absolutte krav til en realitet, ved å innføre Guds diktatur. Den tror ikke problemet er løst ved at man betaler sin skatt. Man må betale dyrere enn som så: man må forvandle sig selv.

Det er unektelig en høy pris. Og skal man betale den får man neppe anledning til å sove i fred. Religiøs søvn er ingen ukjent foreteelse hverken her eller andre steder. Oxfordgruppen innbyr folk til å gå inn i Guds hær, i Kristi stridende kirke. Og den gjør det i forvssningen om at enten seirer Kristi kirke eller så opplukes vi av kaos.

Men hovedinnvendingen mot Oxfordbevegelsen ser ut til å være at den uniformerer menneskene, berører dem deres individualitet og dermed også blir en fare for den fri tanke.

Det er en innvending som for mig veier tungt. Jeg er individualist og må få lov til å minne om at

jeg på individualistisk-humanistisk grunnlag har bekjempet diktaturtendensene i vår tid, etterhvert som de har meldt sig her i Norden, overflyttet fra Russland, Italia og Tyskland.

Men vi som bekjemper politisk diktatur er unektelig i en vanskelig stilling. Jeg har i hvert fall for mitt vedkommende følt den mere og mere uholdbar. Vår motvilje mot diktaturet både som idé og slik som det nu praktiseres — med større kynisme og råskap enn noensinne — har vært og er ekte nok. Men hvad hjelper den all den stund den samfundsform, det politiske system vi har ikke er effektivt i denne permanente krisetid. Vår basis for protest mot det som skjer ute i verden er svak når vi ikke positivt kan peke på en løsning og klare op i våre egne problemer. Hos oss øker splittelsen fra år til år, klassehatet og den gjensidige klasseangst er på vei til å bli nevrotisk i vårt samfund; hat og angst henger alltid sammen; og jeg har i hvert fall ikke sett tegn til noe som kan overvinne denne motsetningen, forene

kreftene i et positivt arbeid for vår fremtid og løse den ufruktbare spenning vi lever i. Et konjunkturblaff kan ikke gjøre det. Vi deler skjebne med den øvrige verden. Både her hjemme og ute i verden er perspektivet idag krig på kniven. Og vi vet at den krig betyr kaos.

Denne situasjon krever noe av oss. Den forandres ikke ved at vi isolerer oss i påståelig individualisme. Den forlanger under alle omstendigheter et samarbeid, en bestemt vilje til innordning, en bestemt grad av disiplin, enighet om felles mål, — altsammen ting som arbeiderpartiene har, men som de „borgerlige“ forgjeves har ropt på nu i mange år.

Klassehatet kan ikke overvinnnes av noe annet enn kristendommen.

Politiske terrordiktaturer har ingen respekt for individet. De har bare bruk for lydige meningsfeller. Truslen om død, forvisning eller konsentrasjonsleir skaper lydige meningsfeller.

For kristendommen er individet, det enkelte menneske mere verd

enn alt i verden. Mangfoldige ganger taler Kristus om Guds glede over den enkelte som blir frelst. Sinnet, sjelen er for livets herre den umistelige skatt.

Kristi kirke består av dem som før eller siden i sitt liv har følt sig draget til Kristus og hos hvem det vokser frem en levende tro. Ingen kan tvinges til å tro. Kristus virker i et menneskes erfaring. Han stiller sitt rike op mot „verden“ og innbyr til et valg. Han innbyr til det evige liv som betår i å kjenne Gud og lyde hans vilje. Og han viser at syndens sold er døden. Bare livets herre har livets gave til dem som underkaster sig gudsdets lover.

Det finnes ingen tvang. Foregikk det en slags tvangsinnskrivning i Guds rike, da vilde verden idag ha sett adskillig anderledes ut enn den gjør. Mennesker kales til Guds rike, og helt har vel irtet menneske klart å utsette lengselen efter det. Men det er forskjell på å bli kalt og å bli tvunget.

Nu er det jo en stor misforstå-

else at noe menneske er fritt, hvor lite det så har med religion å gjøre. Det ledes av ærgjerrighet, drift, sosiale mål og vaner, det blir etterhvert som det blir eldre, mere og mere slavebundet av sine forestillinger, sine „komplekser“, sin selvhvedelsestrang. Og når det ikke vil lyde vitale lover kaller det sig individualisert og betrakter sig med stolthet som en enestående foreteelse som må finne „sin egen vei“.

Oxfordgruppen, — eller la oss si: den oprinnelige kristendom hevder at Gud har sin vei, sin bestemte plan for hvert eneste menneske i denne verden. Hadde Gud vært antimilitarist hadde han vel som skaper gjort menneskene like men han har skapt dem til individer.

Den vitale utfoldelse av et menneskes individualitet stanses bare av en eneste ting: dets negativitet — angst, hat, frykt, mistanke, synd. Det er ting som forsvinner når man frivillig går inn under Guds ledelse. Hvor Gud leder får enhver individualitet sin frie, ubindende, positive utfoldelse. Først

Når Oxfordgruppen taler om Guds diktatur så taler det om muligheten for hvert menneske til å bli kvitt alt som hindrer dets vitalitet, alle bånd, alle kriser og kamper, all negativitet. Den taler ikke om uniformering, hverken av liv eller tanke, fordi en slik uniformering strider mot skaperens idé og verk. Den kristne tanke har alltid vært fri og personlighetspreget, — tenk på Pascal eller Kierkegaard. Det er bare én ting den kristne tanke ikke kan være: negativ. Den er i tjeneste hos livets herre, den er vital og positiv i erkjennelse og hensikt.

Guds diktatur er hverken Stalins eller Hitlers. Det utsletter ikke, det opreiser. Det frigjør mennesker. Det gir individualitetene åpen bane og klart formål.

At en flokk av misjonærer fra alle land frivillig har slått sig sammen og reiser på korstog for å forkynne frihetens evangelium for nesten avkristnede folk behøver sannelig hverken frk. Heber eller noen andre være bekymret over. Blev et slikt samarbeid, en slik lojalitet og „uniformering“ almindelig i verden vilde alle diktaturer forsvinne og den virkelige frihet være betrygget. Frihet og fred hører sammen. Denne verden har ikke stor plass for noen av delene. Men de er selv-sagte verdier i Guds rike.

R. F.

Noen ord til „en alvorlig søker“: At en latent religiøs trang utløses av en stor bevegelse er ikke „massesuggestion“. Tiden er moden; det er hele hemmeligheten.

Varigheten avhenger av at et menneske virkelig er villig til å la sig lede.

R. F.

Adun Livsforsikring og Livrenter